Maastricht in Beeld

De Groote Sociëteit & d'Eglantier

36

maart 2022

De Groote Sociëteit & d'Eglantier

De Groote Sociëteit werd in 1760 opgericht. Het was een exclusieve, besloten heerenclub, een soos voor officieren en de gegoede burgerstand. Een ontmoetingsplaats voor gelijkgestemden. Ook de Momus, aan de overkant van het Vrijthof, was zo'n sociëteit, al werd die veel later opgericht.

Lid worden kon alleen op introductie van een lid na toestemming van het bestuur. Dat wordt ballotage genoemd. Zo kon men precies bepalen wie toegelaten werd. Wie niet gewenst was, werd geweigerd. De contributie was eenmalig een *Souverain d'Or*, een gouden souverein, en jaarlijks twintig schellingen.

In 1762 werd het hoekpand aan het Vrijthof gekocht om het te verbouwen en aan te passen voor het nieuwe doel.

In 1838 richtten de leden een buitensociëteit op op het terrein van klooster Slavante op de Sint-Pietersberg. Daarvoor werd in 1846 een nieuwe gebouw neergezet, geschikt voor concerten, spel en ontspanning.

In 1867 vond er een grote verbouwing plaats. De grote zaal werd hoger door de vloer van de eerste verdieping te verwijderen. We zien aan het Vrijthof op de eerste etage schijnvensters, blinde ramen.

Adres: Vrijthof 36, Keizer Karelplein 25
Wikipedia: wikipedia.org/wiki/Groote_Sociëteit_(Maastricht)

In 1760 was dus de oprichting met 52 leden en een reglement; het is daarmee de oudste sociëteit in Nederland. Een van de oprichters was Hobbe Esaias, baron van Aylva. Hij was commandant en later gouverneur van de stad Maastricht. We zien hieronder een replica van zijn portret. Het origineel is geschilderd door door Johann Valentin Tischbein in 1750, het hangt in Slot Fasanerie in Fulda, Duitsland.

Het gebouw is eigendom van de Vereniging Groote Sociëteit & d'Eglantier. Men organiseert verschillende activiteiten als het Ledendiner, Happy Hour, Barbecue en kookclub. Ook worden er regelmatig lezingen, matinees rond een thema en excursies georganiseerd. Men kan onder wat voorwaarden lid worden, er vindt wel een ballotage plaats. Daarnaast is het gebouw al jaren de thuisbasis voor de Rotary Maastricht. Men komt er eens per week samen voor een borrel, men eet gezamenlijk, men houdt er lezingen en vergaderingen. We zien hier de attributen van de voorzitter.

De sfeer is zoals het een stijlvolle herenclub betaamt. Zeker geen samenraapsel, maar een verzameling meubelen die de loop der tijden weerspiegelt, met een huiselijke sfeer die uitnodigt om er met wat vrienden een uurtje gezellig keuvelend door te brengen, genietend van een smaakvol hapje en drankje onder de tonen van aangename klanken. Een weldaad in roerige tijden, dat is het altijd geweest...

In 1907 fuseerde de Groote Sociëteit met de Société d'Émulation. De naam was sindsdien Groote Sociëteit en Æmulatie. In 1985 opnieuw een fusie, nu met Sociëteit d'Eglantier. Nu veranderde de naam in Groote Sociëteit & d'Eglantier. *Émulation* is studie en onderzoek op gebied van kunst, wetenschap en letteren, maar minder schools en diepgaand dan bij een *Académie*. De leden deden dat voor vermaak en om elkaar af te troeven.

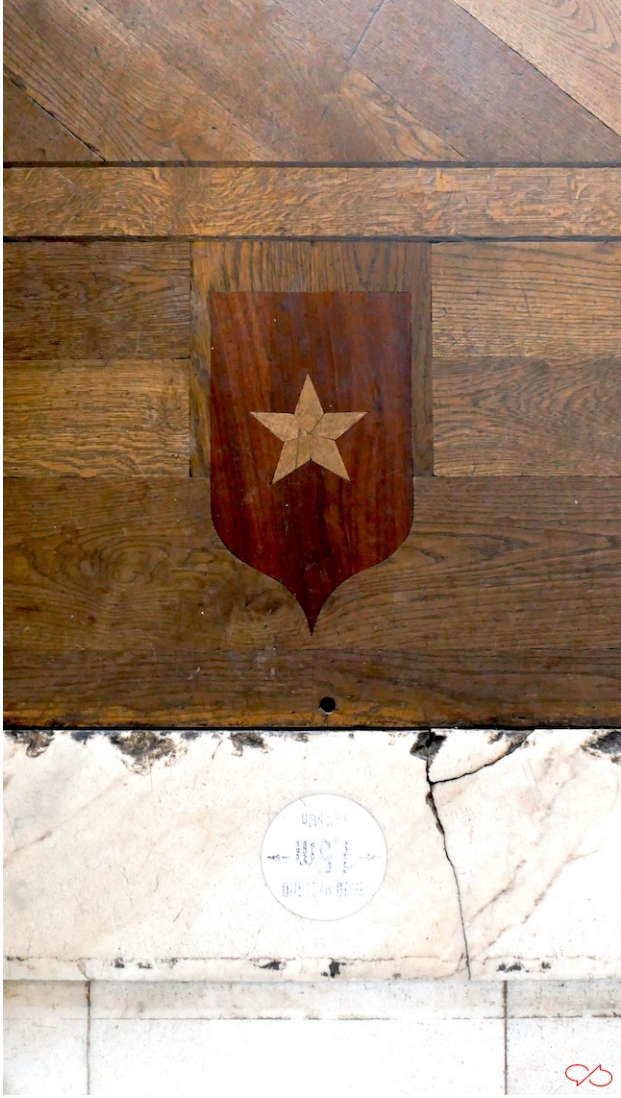

De beide schoorsteenmantels zijn versierd met prachtig beeldhouwwerk. Een leeuw met een festoen in z'n bek. En op de overgang van de balzaal naar de huiskamer zien we het wapen van Maastricht in het parket. De sticker herinnert nog aan de anderhalve-metermaatschappij. In de huiskamer is een bar, men is befaamd voor z'n cocktails. De sfeer is 's avonds op z'n best. Prachtige plek waar de tijd even tijdloos is.

Beide foto's zijn gemaakt door MaximuZ. Ze laten op prachtige wijze de sfeer zien.

Maastricht in Beeld
kortweg MiB

MiB is een fotomagazine voor liefhebbers van de stad Maastricht.
De opzet is simpel: interessante onderwerpen, behoorlijke foto's, korte stukken tekst met wat uitleg en achtergronden en een nette layout.

Dit magazine is gratis en komt uit de Boekenkast van Peter Scheele:
https://pjscheele.nl

Ik wens u veel kijk- en leesplezier.

Peter Scheele

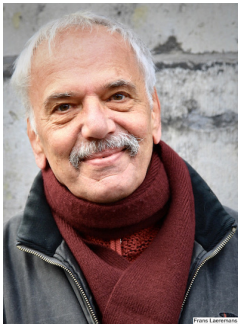

Colofon
Camera: Panasonic Lumix LX100, Make II
Bewerking: Adobe Lightroom 6.14
Opmaak: Apple Pages 11.1
Foto's, tekst en opmaak: Peter Scheele